

Vabariigi Valitsuse istungi protokollis määratava otsuse „Nende tegevuste loetelu, milleks võib kasutada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid, muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Rahandusminister teeb ettepaneku kiita heaks protokollilise otsuse eelnõus olevad muudatused nende tegevuste loetelus, milleks võib kasutada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid, ning avaldada loetelu muudetud kujul Rahandusministeeriumi veebilehel.

Muudatuste põhjuseks on riigi 2024. aasta lisaeelarve seadusega kinnitatud Vabariigi Valitsuse reservide kokkuhoiumeetmete ning 2023. aasta Vabariigi Valitsuse reservi kasutamata jääkide 2024. aastal kajastamise vajadus ja üleriigilise tegevuse „Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine“ eelarve asutuste vahelise muutunud jaotuse fikseerimise vajadus.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna finantstalituse analüütik Triin Käpp (tel. 5885 1485, e-post: triin.kapp@fin.ee).

2. Eelnõu sisu

Vastavalt riigieelarve seaduse § 58 lõikele 1¹ võib Vabariigi Valitsus Vabariigi Valitsuse reservi koosseisus ette näha sihtotstarbelisi vahendeid Vabariigi Valitsuse heakskiidetud tegevuste rahastamiseks. Tegevused, milleks võib eraldada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid, kiidab Vabariigi Valitsus heaks istungi protokollis määratava otsusega.

Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruse nr 123 „Vabariigi Valitsuse reservist vahendite eraldamise ja eraldatud vahendite kasutamise kord“ § 3 lõike 3 kohaselt tuleb reservist sihtotstarbeliste vahendite eraldamise taotluse esitamisel viidata Vabariigi Valitsuse otsusele, millega on tegevuse rahastamine heaks kiidetud.

Vabariigi Valitsus on viimati muutnud loetelu nendest tegevustest, milleks võib kasutada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid, 2024. aasta 11. aprilli istungil (protokoll nr 16, päevakorrapunkt nr 8). Tegevuste loetelu on seejärel avaldatud Rahandusministeeriumi veebilehel¹.

Vabariigi Valitsuse 05.06.2024 istungil kinnitati riigi 2024. aasta lisaeelarve seaduse eelnõu (protokoll nr 27, päevakorrapunkt nr 1), millega vähendati muu hulgas Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelist eelarvet 34 329 674 eurot. Riigikogu võttis riigi 2024. aasta lisaeelarve seaduse vastu 19.06.2024, misjärel on vajalik Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste

¹ <https://www.fin.ee/riigi-rahandus-ja-maksud/riigieelarve-ja-eelarvestrateegia/riigieelarved#item-2>

tegevuste eelarve vähendamine kajastada detailsemas vaates ka nende tegevuste loetelus, milleks võib kasutada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid.

Riigi 2024. aasta lisaeelarvega otsustatud Vabariigi Valitsuse reservide kokkuhoiumeetmed sisaldavad ka üleriigilise tegevuse „Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine“ 2024. aasta eelarve vähendamist 16 026 eurot. Tegevusele 2024. aastaks kavandatud eelarve ja selle jaotuse aluseks on Hädaolukorra seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, mis võeti Riigikogus vastu 25.09.2024². Eelnõu seletuskirjas, mida enam muuta ei saa, on välja toodud asutuste eelarve vajadused (lk 80-81). Tänapäevaks on selgunud, et seletuskirjas toodud eelarve ja tegevuste jaotus asutuste vahel vajab muutmist. Nt peab ka Maksu- ja Tolliamet nn CER direktiivi rakendama ning sellega seoses arendama töötajate registrit, mille eeldatav kulu 2024. aastal on 30 240 eurot. Kuna eelnõu seletuskirja enam muuta ei saa, kinnitatakse tegevuse eelarve uuendatud jaotus Vabariigi Valitsuse istungi protokollilise otsusega.

Tegevuse „Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine“ eelarve 2024. aasta kogusumma pärast lisaeelarve kokkuhoiumeetmeid on 504 874 eurot, mille uuendatud jaotus on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Üleriigilise tegevuse „Elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse direktiivi rakendamine“ 2024. aasta eelarve jaotuse uuendamine valitsusasutuste vahel

Valitsusasutus	Esialgne 2024. a eelarve jaotus	Muutus	Uuendatud 2024. a eelarve jaotus	Kulude sisu
Riigikantselei	312 000	-126 266	185 734	<ul style="list-style-type: none"> Personalikulu; KOV riskide hindamise tööriista riigipilve majutuskulud
Rahandusministeerium (Maksu- ja Tolliamet)	0	30 240	30 240	Töötajate registri arendus
Kliimaministeerium	21 000	0	21 000	Personalikulu elutähtsat teenust korraldava asutuse ülesannete täitmiseks
Sotsiaalministeerium	21 000	-21 000	0	<i>Personalikulu elutähtsat teenust korraldava asutuse ülesannete täitmiseks</i>
Regionalministeerium	11 000	0	11 000	Personalikulu elutähtsat teenust korraldava asutuse ülesannete täitmiseks
Sotsiaalministeerium (Raviamet)	21 000	-21 000	0	<i>Personalikulu ravimite hulgimüüjate ja apteekide järelevalve tagamiseks</i>
Sotsiaalministeerium (Terviseamet)	21 000	42 000	63 000	Personalikulu elutähtsat teenust korraldava asutuse ülesannete täitmiseks

² <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/57e67d9e-ba15-412e-8b25-cda84efca58a/hadaolukorra-seaduse-muutmise-ja-sellega-seondult-teiste-seaduste-muutmise-seadus/>

Valitsusasutus	Esialgne 2024. a eelarve jaotus	Muutus	Uuendatud 2024. a eelarve jaotus	Kulude sisu
Siseministeerium (Päästeamet)	43 900	0	43 900	Personalikulu KOV järelvalve ja nõustamise tagamiseks
Justiitsministeerium (Registrite ja Infosüsteemide Keskus)	70 000	-70 000	0	Taustakontrolli mooduli arendus
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Riigi Infosüsteemide Amet)	0	150 000	150 000	KOV riskide hindamise tööriista arendus
Tegevuse eelarve kokku	520 900	-16 026	504 874	

Lisaks kajastatakse nende tegevuste loetelus, milleks võib kasutada Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbelisi vahendeid, 2024. aastasse üle kantud Vabariigi Valitsuse reservi 2023. aasta kasutamata jäägid summas 15 843 158 eurot³. Tegemist on jääkide korralise ülekandmise järgse tehnilise muudatusega. Detailsem ülevaade Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite 2023. aasta kasutamata jääkidest, mis kajastatakse tegevuste loetelus 2024. aastal, on toodud tabelis 2.

Tabel 2. Korraliselt 2024. aastasse üle kantud 2023. aasta Vabariigi Valitsuse reservi sihtotstarbeliste vahendite jäägid valitsemisalade ja tegevuste kaupa (täiseurodes)

Tegevused, milleks võib kasutada VV reservi sihtotstarbelisi vahendeid	Eraldamata 2023. aasta eelarve jääk	Sihtotstarbeliselt 2024. aastasse
Rahandusministeerium	72 727	72 727
EL 2030 kliimaeesmärkide ülevõtmise raamleping ülikoolidega	72 727	72 727
Siseministeerium	4 400 955	4 400 955
Idapiiri väljaehitamine ning taristu	3 115 441	3 115 441
Automaatse biomeetrilise identifitseerimissüsteemi (ABIS) arendus	900 175	900 175
USA abi käibemaksu katmine	385 339	385 339
Üleriigiline	3 634 236	11 369 475
IKT küberturvalisuse kulud	1 294 875	1 294 875
Välisloetuste tagastused	464 107	61 531
Siseturvalisuse fondide erimeetmete ja erakorralise abi kaarahastamiseks	1 500 000	46 148
2014-2020 perioodi sulgemise kulud	27 000 000	9 966 921
KOKKU	34 732 665	15 843 158

³ Rahandusministri 11.07.2024 käskkiri nr 84.